



V.7203.38.2015.LK

**Pan
Krzysztof Tchórzewski
Minister Energii**

Plac Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

W nawiązaniu do prowadzonej w ubiegłym roku korespondencji w sprawie norm jakościowych dla paliw stałych, pragnę przypomnieć, że w skierowanym do Pana Ministra 26 maja 2017 r. wystąpieniu¹, Rzecznik Praw Obywatelskich wskazywał na wątpliwości związane z projektowanymi wówczas regulacjami, określającymi parametry jakościowe paliw stałych, dopuszczonych do obrotu na terenie Polski. Spostrzeżenia Rzecznika wynikały przy tym przede wszystkim z sygnałów, jakie docierały do niego za pośrednictwem organizacji pozarządowych, od wielu lat zajmujących się ochroną jakości powietrza.

Przez ponad rok, jaki upłynął od wspomnianej korespondencji, postępy władz publicznych w realizacji zapowiedzi wprowadzenia skutecznych mechanizmów przeciwdziałania zanieczyszczeniu powietrza są niewątpliwie znaczne. Mając na względzie kierowane do niego skargi obywateli, Rzecznik ze szczególnym zadowoleniem przyjął uchwalenie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (podpisanej przez Prezydenta RP w dniu 7 sierpnia 2018 r.), która eliminuje z rynku najgorsze dla środowiska paliwa stałe. Przygotowany w kierowanym przez Pana Ministra resorcie projekt rozporządzenia w sprawie norm jakościowych dla paliw stałych, mający dopełniać regulacje przyjętej ustawy, skłania wszakże do ponowienia zastrzeżeń zawartych we wspomnianym na wstępie, ubiegłorocznym wystąpieniu.

¹ Nr sprawy w BRPO: V.7203.38.2015.

Podstawowe wątpliwości, jakie w opiniach ekspertów wzbudzały regulacje poprzedniej wersji rozporządzenia², dotyczyły zbyt mało restrykcyjnych wymagań. W szczególności obejmowało to określenie maksymalnej wilgotności paliw na poziomie 20% i maksymalnego zasiarczenia na poziomie 1,3%. Rzecznik z przykrością stwierdził, że w projekcie rozporządzenia, które zostało obecnie skierowane do konsultacji publicznych³, projektowane normy jakościowe paliw stałych nie zostały zaostrzone, lecz złagodzone. Przykładowo, z brzmienia załącznika do aktualnej wersji projektu rozporządzenia wynika, że maksymalna zawartość siarki w paliwach stałych będzie mogła wynosić już nie 1,3% a 1,8%.

W kontekście powyższego, Rzecznik pragnie wskazać, że zgodnie z treścią art. 3a ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz.U. z 2018 r. poz. 427, z późn. zm.), stanowiącego podstawę do wydania projektowanego rozporządzenia, minister właściwy do spraw energii został zobowiązany do określenia wymagań jakościowych dla paliw stałych „ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia emisji gazów cieplarnianych”. W związku ze zmianami w projekcie rozporządzenia zmierzającymi do złagodzenia wymogów stawianych paliwom stałym, pojawia się istotna wątpliwość, czy wytyczna ta zostanie zrealizowana w razie wydania rozporządzenia w projektowanym obecnie brzmieniu.

Mając powyższe na względzie, w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2017 r. poz. 958, z późn. zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o przedstawienie informacji o przyczynach wprowadzenia omawianych zmian w projekcie rozporządzenia, a także stanowiska w przedmiocie skuteczności proponowanych regulacji w przeciwdziałaniu zanieczyszczeniu powietrza.

Niezależnie od powyższego, należy zwrócić uwagę na niezwykle krótki okres, w trakcie którego zainteresowane podmioty mogą składać uwagi do projektu rozporządzenia w jego aktualnej wersji. Jedynie 7-dniowy termin, którego bieg łączy się dodatkowo z tzw. „długim weekendem”, może uniemożliwiać wszystkim zainteresowanym podmiotom przedstawienie swoich wniosków dotyczących proponowanych regulacji. Tymczasem, wiele organizacji pozarządowych, jak również jednostek samorządu terytorialnego, a także przedsiębiorców i ich organizacji jest żywo zainteresowanych treścią norm prawnych, które mają wkrótce obowiązywać w przedmiotowym obszarze.

Stosownie do § 40 ust. 2 i 3 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.),

² Projekt z dnia 27 stycznia 2017 r., opubl. <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//567/12294809/12412027/12412028/dokument271618.pdf>

³ Pismo z 13 sierpnia 2018 r., nr DGA.I.4211.1.2018.

wyznaczenie terminu na konsultacje publiczne powinno uwzględniać m.in. zakres podmiotów, na które projekt oddziałuje. Jednocześnie wyznaczenie krótszego niż 14-dniowy terminu konsultacji publicznych projektu aktu normatywnego wymaga „szczególnego uzasadnienia”. W świetle przytoczonych okoliczności – rozumiejąc, że wskazane jest wejście w życie rozporządzenia przed sezonem grzewczym – zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o rozważenie wyznaczenia dodatkowego, adekwatnego do sytuacji, terminu konsultacji publicznych, by wszystkie zainteresowane podmioty mogły wyrazić swoje stanowisko.